

نام سند: روش اجرایی مدون

کد سند: ۰۷/PRO/LAB

عنوان: نحوه شناسایی بیمار، نحوه نمونه گیری، نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق خون

تاریخ تصویب و ابلاغ: ۱۳۹۵/۱۰/۵

شماره ویرایش: ۳

هدف

- ۱- حذف موارد تزریق اشتباهی
- ۲- ارتقای ایمنی بیماران
- ۳- پیشگیری از خطاهای ناسازگاری

دامنه

بانک خون بیمارستان، کلیه بخش‌های بالینی بیمارستان

تعاریف

منابع / مراجع

مراجع

دستورالعمل سازمان انتقال خون- دستورالعمل شناسایی بیمار فرناز مستوفیان

منابع و امکانات

دستبند شناسایی بیمار- فرم‌های هموویژلانس- فرم رضایت آگاهانه

مسئولیت‌ها و اختیارات

مسئول ایمنی بیمارستان ناظر بر اجرای صحیح نحوه شناسایی بیمار، نحوه نمونه گیری، نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق خون می‌باشد.

مدیر پرستاری بر اجرای صحیح این روش و نحوه صحیح آموزش آن به پرسنل نظارت دارد.

مسئول فنی آزمایشگاه، سوپروایزر آموزشی و مسئول بانک خون مسئول آموزش روش اجرایی به پرسنل بیمارستان می‌باشد.

سرپرستاران مسئول آموزش و نظارت بر اجرای صحیح روش اجرایی در بخش مربوطه می‌باشند.

شیوه انجام کار

الف) تایید هویت بیمار

الف-۱) پرستار/ماما چنانچه بیمار هوشیار است قبل از نمونه‌گیری از خود فرد، نام، نام خانوادگی و تاریخ تولد را پرسیده و مشخصات بیمار را با پرونده و اطلاعات فرم درخواست خون مقایسه می‌نماید.

الف-۲) پرستار/ماما در صورت وجود مچ‌بند، آن را با اطلاعات پرونده و فرم درخواست تکمیل شده خون مطابقت می‌دهد.

الف-۳) پرستار/ماما چنانچه بیمار غیر هوشیار مجعول الهویه (یا در موارد اورژانس) باید طبق دستورالعمل داخلی بیمارستان بیمار را شناسایی کند. (نام مستعار ناشناس و شماره پرونده بیمار)

الف-۴) پرستار/ماما چنانچه بیمار غیر هوشیار باید شناسایی بیمار را با حداقل دوشناسه (مچ‌بند، شماره پرونده بیمار، نام پدر) انجام دهد.

نام سند: روش اجرایی مدون

کد سند: PRO/LAB/۰۷

عنوان: نحوه شناسایی بیمار، نحوه نمونه گیری، نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق خون

تاریخ تصویب و ابلاغ: ۵/۱۰/۱۳۹۵

شماره ویرایش: ۳

ب) تهیه نمونه خون قبل از تزریق خون

ب-۱) در زمان خونگیری چنانچه بیمار در حال دریافت مایعات تزریقی از یک دست است، به منظور اجتناب از ترکیب نمونه با مایعات تزریقی بهتر است از دست دیگر بیمار استفاده کرد و یا در صورت لزوم از پائین تر از محل تزریق، نمونه را تهیه نمود. در صورتی که مجبور هستید از محل تزریق یا نمونه را از رگی که سرم در حال تزریق است تهیه کنید. ۵ تا ۱۰ میلی لیتر خون دریافتی اولیه را دور ریخته و نمونه جدید را جهت انجام آزمایش جمع آوری کنید.

ب-۲) نمونه خون همولیز حتی الامکان باید با نمونه صحیح جایگزین شود.

ب-۳) نمونه قبل از تزریق نباید بیش از سه روز قبل از تزریق جمع آوری شود مگر مشخص باشد بیمار حامله نبوده و یا در خلال ۳ ماه قبل، تزریق خون نداشته است.

ب-۴) اگر بیمار در ۱۰ روز گذشته تزریق خون داشته است نمونه قبل از تزریق نباید بیش از یک روز قبل از تزریق جمع آوری شود.

نکته: لازم به ذکر است برای غربالگری آنتی بادی و کراس مچ و تعیین گروه خون و Rh، می توان از نمونه های لخته و یا لوله ای که دارای EDTA است، استفاده شود.

ب-۵) از برچسب زدن قبلی لوله های چند بیمار (به عنوان مثال در ایستگاه پرستاری) و سپس اقدام به نمونه گیری از بیماران شدیداً پرهیز گردد.

۱- مواردی که باید حتماً روی برچسب قید گردند:

- نام، نام خانوادگی بیمار
- تاریخ تولد
- شماره پرونده

نکته: نام فرد نمونه گیر باید برای آزمایش کراس مچ حتماً ذکر شود.

۲- سایر موارد:

- تاریخ و ساعت خونگیری
- نام یا نام مخفف فردی که نمونه گیری کرده است.
- دو مورد آخر را می تواند یا روی برگه درخواست خون یا روی برچسب لوله یا در سیستم کامپیوتری قید گردد.

ج) نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق

ج-۱) پرستار/ماما ابتدا هدف از ترانسفوزیون خون را به بیمار توضیح داده و از بیمار رضایت می گیرد و فرم رضایت آگاهانه را تکمیل می کند.

نام سند: روش اجرایی مدون

کد سند: ۰۷/PRO/LAB

عنوان: نحوه شناسایی بیمار، نحوه نمونه گیری، نحوه آماده سازی بیمار قبل از تزریق خون

تاریخ تصویب و ابلاغ: ۱۳۹۵/۱۰/۵

شماره ویرایش: ۳

ج-۲) پرستار/ماما محل و رگ مناسب جهت تزریق خون را انتخاب و از ست مخصوص تزریق خون استفاده می کند.

ج-۳) پرستار/ماما شماره کیسه خون و گروه خون قید شده در فرم نظارت بر تزریق خون و فرآورده خونی با شماره اهدا و گروه خون قید شده در برچسب کیسه خون تطبیق می دهد.

ج-۴) پرستار/ماما هر گونه نشستی یا آسیب در کیسه خون، رنگ غیرطبیعی، وجود لخته یا همولیز، وجود کدورت، برچسب ناسالم، تاریخ انقضا گذشته، وجود گاز در کیسه، عدم تطابق نوع فرآورده مورد درخواست توسط پزشک معالج را بررسی می کند.

ج-۵) پرستار/ماما مراحل تزریق و همچنین علائمی که ممکن است بیمار در حین تزریق آنها را تجربه کند را برای بیمار توضیح می دهد.

ج-۶) پرستار/ماما علائم حیاتی بیمار قبل از شروع تزریق را کنترل و ثبت می کند.

تصویب کننده

دکتر سید نادر مصطفوی - سرپرست بیمارستان

تأییدکننده

دکتر لیلا بیگمی - مسئول فنی آزمایشگاه

تهیه کننده

سید نادر مصطفوی - مسئول ایمنی بیمارستان

لیلا بیگمی - مسئول فنی آزمایشگاه

محسن شیرانیان - مدیر پرستاری

وحید زارع - مسئول بانک خون

فرزانه زارع - کارشناس هماهنگ کننده ایمنی